

Andre begreber for lys

- **Effekt i form af watt** fortæller, hvor meget effekt lyskilden optager, men ikke hvor meget lys den udsender.
- **Lysfordeling** handler om hvor fokuseret lysudsendelsen er. Halogenlyskilder med indbygget reflektor lyser smallere, hvor glødepærer og lysstofrør lyser i alle retninger.
- **Levetiden** for lyskilder varierer meget. Middellevetiden for glødepærer er typisk 1000 timer, halogen mellem 2.-5.000 timer og energisparepærer fra 6.-15.000 timer. Lysstofrør lever mellem 12.-24.000 timer, mens LED holder længst med 25.-50.000 timer.

Råd om energibesparende belysning

- **Tænk på brugssituation.** Der er stor forskel på god belysning på gange, ved en arbejdsplads og ved spisebordet
- **Kig på Ra-indekset**, som gengiver farver med indeks 1 til 100, hvor 100 er bedst og svarer til dagslys. Gode Ra-værdier ligger mellem 80 og 99
- **Kig på Kelvin** som er lysfarven, som opleves enten kold, varm eller neutral
- **Kig på lumen**, som er lyskildens effektivitet
- **Brug dagslys og afskærmning**, som er billig, bedre og har en mere positiv indflydelse på gæsterne
- **Opdel belysningen**, så den tændes og slukkes i små grupper
- **Benyt behovsstyring** med sensorer og intelligent belysning
- **Brug energisparebelysning** som udgangspunkt
- **Tjek lyskilden** før køb af lampen
- **Rengør lyskilden**, da et års snavs kan halvere lysudbyttet.

Mere information

Læs HORESTA-publikationen "Spar på energien – ikke på lyset" på: www.horesta.dk/da-DK/Raadgivning/Miljoe-Energi/Energi/Belysning

Spot på lys

Guide til belysning i turistbranchen

Spot på lys i turistbranchen

Glødepæren er på vej ud, energipriserne er på vej op og kvaliteten på energisparepære og især LED er heldigvis bedre.

Lys bruger energi, og energi er dyrt og bidrager til øget klimabelastningen. Men hvordan sikres det, at de nye lyskilder både er energibesparende og samtidig har en høj kvalitet? Hvad er Ra, Kelvin og Lumen? Og hvilke værdier skal de have?

Denne folder giver en introduktion til, hvordan I sikrer, at de nye lyskilder lever op til jeres behov.

Folderen tages med, når I køber nye lyskilder.

Forholdet mellem Ra, Kelvin og Lumen

Lysets farveegenskaber defineres af farvegengivelse, som angives i Ra og lysfarven, som er i Kelvin, mens Lumen angiver mængden af lys.

Farvegengivelsen i Ra vigtig for lyskvaliteten

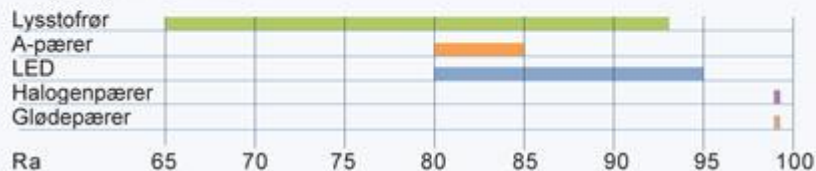
Lyskildens evne til at gengive farver angives med indeks 1 til 100, også kaldet Ra-indeks, hvor 100 er bedst og svarer til dagslys.

Gode Ra-værdier ligger mellem 80 og 99.

Det er vigtigt med en god farvegengivelse – altså et højt Ra-indeks (> 90) – ved mad og spejle og knap så vigtigt på gange.

Farvegengivelse (Ra) – på en skala op til 100 Ra

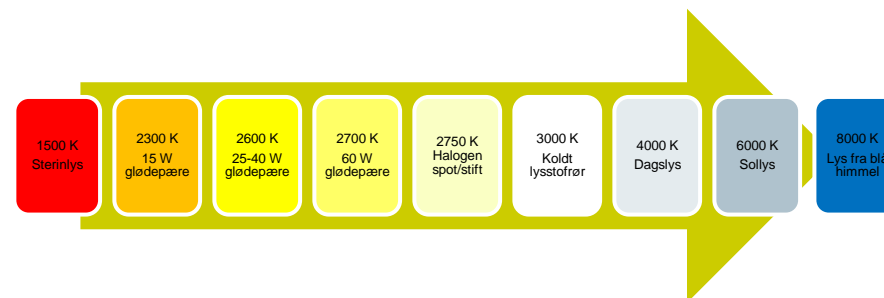
Jo højere værdi, jo tættere er lyskildens gengivelse på dagslys. Dagslys har en farvegengivelse på 100 Ra.

Kilde: Go' Energi

Lysfarven angives i Kelvin

Lysfarven i det hvide lys opleves enten som kold, varm eller neutral. Farvetemperaturen angives i Kelvin, og det varme lys som fx glødepæren har en lav farvetemperatur, mens koldt lys har en høj farvetemperatur.

Kilde: Prolys.dk

Lumen angiver mængden af lys

Mængden af lys angives i lumen, og en lyskildes effektivitet opgives i lumen/watt. Lysstofrør og sparepærer er meget mere effektive end halogen og glødepærer.

Farve	WATT (W)	Goddag LUMEN (lm)
	15 W	140 lm
	25 W	250 lm
	40 W	470 lm
	60 W	800 lm
	75 W	1.050 lm
	100 W	1.520 lm

Kilde: Go' Energi